

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2010 r.

**w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków
tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania**

Na podstawie art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wychowanie przedszkolne może być prowadzone w następujących, innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, formach:

- 1) punktach przedszkolnych, zwanych dalej „punktami”, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący;
- 2) zespołach wychowania przedszkolnego, zwanych dalej „zespołami”, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny w niektóre dni tygodnia, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

§ 2. Warunkiem utworzenia punktu lub zespołu jest:

- 1) uzyskanie przez organ prowadzący pozytywnych opinii właściwego państwowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

(miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o zapewnieniu w lokalu, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci, uwzględniających warunki, o których mowa w § 3 i 4;

- 2) wyposażenie lokalu, o którym mowa w pkt 1, w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

§ 3. 1. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, znajduje się w budynku lub jego części spełniających wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub wskazane w ekspertyzie technicznej rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, opracowanej w trybie określonym w tych przepisach.

2. Dopuszcza się prowadzenie zajęć w ramach punktu lub zespołu w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, innych niż określone w ust. 1, jeżeli lokal:

- 1) będzie przeznaczony dla nie więcej niż 25 dzieci;
- 2) znajduje się na parterze budynku wykonanego z elementów co najmniej nierozprzestrzeniających ognia;
- 3) posiada co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz, przy czym jednym z nich są drzwi wyjściowe z lokalu, a drugim inne drzwi lub okno umożliwiające w sposób bezpieczny, bezpośrednio wyjście na przestrzeń otwartą;
- 4) został wyposażony w:
 - a) co najmniej trudnozapalne wykładziny podłogowe i inne stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrza,
 - b) gaśnicę proszkową ABC o zawartości co najmniej 4 kg środka gaśniczego.

§ 4. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, spełnia następujące warunki:

- 1) powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5, powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
 - a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,

- b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej $2,5 \text{ m}^2$, jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie lub jest zapewniane leżakowanie;
- 2) wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosi co najmniej 2,5 m;
- 3) jest zapewnione utrzymanie czystości i porządku w lokalu, pomieszczenia są utrzymywane w odpowiednim stanie, są przeprowadzane ich okresowe remonty i konserwacje;
- 4) podłoga oraz ściany pomieszczeń higieniczno-sanitarnych są wykonane tak, aby było możliwe łatwe utrzymanie czystości w tych pomieszczeniach; ściany pomieszczeń do wysokości co najmniej 2 m pokryte są materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych;
- 5) w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci, na grzejnikach centralnego ogrzewania są umieszczone osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;
- 6) w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C ;
- 7) jest zapewniony dostęp do miski ustępowej oraz urządzeń sanitarnych z ciepłą bieżącą wodą, takich jak: umywalka, brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do utrzymania higieny osobistej dzieci, z tym że:
 - a) jest zapewniona 1 miska ustępowa i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci,
 - b) w urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody,
 - c) temperatura ciepłej wody doprowadzonej do urządzeń sanitarnych wynosi od 35 do 40°C ,
 - d) dopuszcza się możliwość korzystania przez osoby wykonujące pracę w punkcie lub zespole z urządzeń sanitarnych przewidzianych dla dzieci;
- 8) jest zapewnione miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości, zabezpieczone przed dostępem dzieci;
- 9) jest zapewnione miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej;
- 10) jest zapewniona możliwość leżakowania, jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie;

- 11) pościel i leżaki są wyraźnie oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację dziecka, które z nich korzysta, oraz odpowiednio przechowywane;
- 12) meble są dostosowane do wymagań ergonomii;
- 13) wyposażenie posiada atesty lub certyfikaty;
- 14) zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają oznakowanie CE;
- 15) jest zapewniona możliwość otwierania w pomieszczeniu co najmniej 50 % powierzchni okien przy stosowaniu wentylacji grawitacyjnej;
- 16) w pomieszczeniach jest zapewnione oświetlenie o parametrach zgodnych z Polską Normą;
- 17) apteczki w lokalu są wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe.

§ 5. 1. Organ prowadzący punkt lub zespół ustala jego organizację, określając w szczególności:

- 1) nazwę punktu lub zespołu i miejsce jego prowadzenia;
- 2) cele i zadania punktu lub zespołu oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności;
- 3) dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki, a w przypadku publicznego punktu lub zespołu również dzienny wymiar godzin zajęć bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki;
- 4) w przypadku zespołu – dni tygodnia, w których są prowadzone zajęcia;
- 5) warunki przyjmowania dzieci na zajęcia w punkcie lub zespole;
- 6) prawa i obowiązki wychowanków punktu lub zespołu, w tym:
 - a) warunki pobytu dzieci w punkcie lub zespole zapewniające im bezpieczeństwo,
 - b) przypadki, w których organ prowadzący może skreślić dziecko z listy wychowanków punktu lub zespołu, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 7) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć;
- 8) warunki przyprowadzania dzieci na zajęcia i odbierania z nich przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo;

- 9) warunki organizowania zajęć w czasie przekraczającym wymiar zajęć nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w pkt 3;
- 10) terminy przerw w pracy punktu lub zespołu;
- 11) zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w punkcie lub zespole, związanych z:
 - a) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości treści zawartych w programie wychowania przedszkolnego realizowanym w punkcie lub zespole oraz uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,
 - b) zachowaniem właściwej jakości pracy wychowawczo-dydaktycznej,
 - c) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,
 - d) przeprowadzeniem, w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym możliwe jest rozpoczęcie przez dziecko nauki w szkole podstawowej, diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole,
 - e) współpracą ze specjalistami świadczącymi dzieciom pomoc psychologiczno-pedagogiczną lub opiekę zdrowotną.

2. Skreślenie dziecka z listy wychowanków, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 lit. b, nie dotyczy dziecka odbywającego roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne w publicznym punkcie lub zespole.

§ 6. Zajęcia w punktach i zespołach mogą być prowadzone w grupach liczących od 3 do 25 dzieci.

§ 7. Minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi:

- 1) w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin;
- 2) w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin;
- 3) w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin.

§ 8. Nauczyciel prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole realizuje program wychowania przedszkolnego.

§ 9. W zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole mogą uczestniczyć rodzice (prawni opiekunowie) dzieci uczęszczających na zajęcia lub inni pełnoletni członkowie ich rodzin upoważnieni przez rodziców (prawnych opiekunów).

§ 10. Nauczyciel prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole współpracuje z rodzinami dzieci uczęszczających na zajęcia, w szczególności przez:

- 1) korzystanie z pomocy rodziców (prawnych opiekunów) lub innych pełnoletnich członków rodzin dzieci, upoważnionych przez rodziców (prawnych opiekunów), w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie prowadzenia zajęć;
- 2) prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie pracy z dziećmi.

§ 11. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole oraz inne osoby wykonujące pracę w punkcie lub zespole obowiązani są posiadać orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania tych prac, wydane zgodnie z przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

2. Wymóg określony w ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w § 9, uczestniczących w zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole.

§ 12. 1. Przebieg działalności wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi w punkcie lub zespole w danym roku szkolnym jest dokumentowany w dzienniku zajęć punktu lub zespołu.

2. W dzienniku zajęć punktu lub zespołu wpisuje się nazwiska i imiona dzieci uczęszczających na zajęcia, daty i miejsca ich urodzenia, nazwiska i imiona rodziców (prawnych opiekunów) i adresy ich zamieszkania. W dzienniku zajęć odnotowuje się obecność dzieci na zajęciach wychowawczo-dydaktycznych.

3. Nauczyciel potwierdza podpisem w dzienniku zajęć punktu lub zespołu przeprowadzenie zajęć wychowawczo-dydaktycznych w danym dniu.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r., z wyjątkiem § 5 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.³⁾.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 83, poz. 693), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 148, poz. 991).

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania wynika ze zmiany treści upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania przedmiotowego rozporządzenia, zawartego w art. 14a ust. 7 ustawy o systemie oświaty, dokonanej ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 148, poz. 991).

Zgodnie z nowym brzmieniem upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego, sposób ich działania oraz minimalny dzienny wymiar godzin świadczonego przez te formy nauczania, wychowania i opieki, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.

Rozporządzenie określa warunki tworzenia oraz zasady działania zarówno publicznych, jak i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego. Zgodnie z wytyczną zawartą w upoważnieniu, uwzględnia konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia. Minimalny dzienny wymiar godzin nauczania, wychowania i opieki, świadczonych przez te formy, został ustalony z uwzględnieniem liczby dzieci uczęszczających do tych form.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) dodanym na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, publiczne i niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego zobowiązane są do realizacji programów wychowania przedszkolnego uwzględniających podstawę programową wychowania przedszkolnego, stąd znowelizowany art. 14a ust. 7 ustawy o systemie oświaty nie zawiera regulacji dotyczącej obowiązku realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego w czasie minimalnego dziennego wymiaru godzin świadczonego przez inne formy wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki.

Publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym jednak niż czas określony w przepisach rozporządzenia.

Do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych skierowano projekt rozporządzenia w wersji zawierającej następujące brzmienie przepisów § 7 i § 13 dotyczących minimalnego dziennego i tygodniowego wymiaru godzin zajęć świadczonego w innej formie wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki:

„§ 7. Minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi:

- 1) w grupie liczącej od 3 do 12 dzieci - 12 godzin;*
- 2) w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci - 16 godzin;*
- 3) w grupie liczącej od 17 do 20 dzieci - 20 godzin;*
- 4) w grupie liczącej od 21 do 25 dzieci - 25 godzin.*

§ 13. Do dnia 31 sierpnia 2011 r. minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi:

- 1) w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin;*
- 2) w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin;*
- 3) w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin.”*

Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zgłosiła uwagi do wyżej wskazanych regulacji, podnosząc, że zwiększają one zakres zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, bez przekazania dodatkowych środków finansowych na ten cel. Minister Edukacji Narodowej nie podziela uwag Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Jednocześnie Strona Samorządowa nie kwestionuje merytorycznej zasadności wprowadzenia proponowanego rozwiązania. Uzgodnienie powyższej kwestii wymaga dalszych konsultacji z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Jednakże, ze względu na konieczność wydania przedmiotowego rozporządzenia z dniem 1 września 2010 r., Minister Edukacji Narodowej pozostawia brzmienie § 7 analogiczne jak w obowiązującym aktualnie stanie prawnym. Jednocześnie, nie zostają zakończone konsultacje nad przygotowaniem zmiany § 7, które zmierzać będą do uzgodnienia brzmienia zaproponowanego w projekcie przesłanym pierwotnie do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. Dokonane analizy finansowe zostaną przedłożone Komisji w celu uzgodnienia kwestii liczebności grup i minimalnego tygodniowego wymiaru godzin nauczania, wychowania i opieki w innych formach wychowania przedszkolnego i przygotowania w najbliższym czasie nowelizacji rozporządzenia we wskazanym wyżej obszarze.

Jak wskazano wyżej, w § 7 rozporządzenia utrzymano zatem dotychczasowy minimalny dzienny i tygodniowy wymiar godzin zajęć, świadczonych w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki, który uzależniony jest od wielkości grupy. Minimalny dzienny wymiar zajęć wynosi 3 godziny, a tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi - w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin, w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin, a w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin.

Należy podkreślić, iż są to minimalne wymiary godzin zajęć, wobec tego organy prowadzące inne formy wychowania przedszkolnego mogą ustalać większy niż minimalny wymiar tych zajęć ustalony w rozporządzeniu. Organy prowadzące są obowiązane uwzględnić w szczególności konieczność dostosowania innych form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, co oznacza, że dzienny wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki musi być dostosowany do możliwości dzieci oraz potrzeb rodziców.

W rozporządzeniu minimalne wymiary godzin zajęć dotyczą zarówno publicznych, jak i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego.

W związku z ustawowym objęciem od 1 września 2011 r. dzieci 5-letnich rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym, w § 5 ust. 2 rozporządzenia dodano przepis, według którego skreślenie z listy wychowanków przez organ prowadzący nie dotyczy dzieci, które będą realizowały powyższy obowiązek w publicznym punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego.

Wprowadzona regulacja wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r. Z tym dniem wchodzi bowiem w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, w tym zmieniony art. 14a ust. 7, który stanowi podstawę do wydania niniejszego rozporządzenia. Odroczone jedynie datę wejścia w życie § 5 ust. 2 rozporządzenia, który powinien wejść w życie z dniem 1 września 2011 r., ponieważ z tym dniem dzieci 5-letnie zostaną objęte rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym.

W rozporządzeniu zawarto też regulacje uściślające i doprecyzowujące dotychczas obowiązujące przepisy. Pozostałe przepisy rozporządzenia zawierają analogiczne rozwiązania, jak rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* (Dz. U. Nr 83, poz. 693).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji Narodowej z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt rozporządzenia dotyczy dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, ich rodziców, przedszkoli, szkół podstawowych, nauczycieli, kuratorów oświaty, gmin oraz innych osób prawnych i osób fizycznych.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność” im. ks. Jerzego Popiełuszki,
- 2) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 6) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 7) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
- 8) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
- 9) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
- 10) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
- 11) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 12) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
- 13) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 14) Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
- 15) Związkowi Gmin Wiejskich RP,
- 16) Związkowi Miast Polskich,
- 17) Unii Miasteczek Polskich,
- 18) Federacji Inicjatyw Oświatowych,
- 19) Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego,
- 20) Stowarzyszeniu Nauczycieli Edukacji Początkowej,
- 21) Polskiemu Komitetowi Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego,
- 22) Stowarzyszeniu Rodziców „TU”.

Projekt został również przekazany do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, Polskiej Rady Ekumenicznej oraz do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zgłosiła uwagi do regulacji zawartych w § 7, podnosząc, że zwiększają one zakres zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, bez przekazania dodatkowych środków finansowych na ten cel. Minister Edukacji Narodowej nie podziela uwag Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Jednocześnie Strona Samorządowa nie kwestionuje merytorycznej zasadności wprowadzenia proponowanego rozwiązania. Uzgodnienie powyższej

kwestii wymaga dalszych konsultacji z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Jednakże, ze względu na konieczność wydania przedmiotowego rozporządzenia z dniem 1 września 2010 r., Minister Edukacji Narodowej pozostawia brzmienie § 7 analogiczne jak w obowiązującym aktualnie stanie prawnym. Jednocześnie, nie zostają zakończone konsultacje nad przygotowaniem zmiany § 7, które zmierzać będą do uzgodnienia brzmienia zaproponowanego w projekcie przesłanym pierwotnie do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. Dokonane analizy finansowe zostaną przedłożone Komisji w celu uzgodnienia kwestii liczebności grup i minimalnego tygodniowego wymiaru godzin nauczania, wychowania i opieki w innych formach wychowania przedszkolnego i przygotowania w najbliższym czasie nowelizacji rozporządzenia we wskazanym wyżej obszarze.

Stowarzyszenie Rodziców „TU” przesłało uwagę, że brak jest przepisów, które chroniłyby dzieci 5-letnie odbywające roczne przygotowanie przedszkolne w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych przed skreśleniem z listy wychowanków. Należy wyjaśnić, że w projekcie rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, który jest na zaawansowanym etapie prac legislacyjnych wprowadzone zostały odpowiednie regulacje. Podkreślenia wymaga także, iż przywoływany w dalszej części uwag Stowarzyszenia art. 84 ust. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty dotyczy szkół i placówek niepublicznych.

Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego uznała, iż drobiazgowo i bardzo szczegółowo uregulowanie minimalnego dziennego i tygodniowego wymiaru godzin zajęć w powiązaniu z konkretną liczebnością dzieci w grupie ingeruje w lokalne rozwiązania, jakie, po analizie własnych możliwości i potrzeb, mógłby zastosować określony organ prowadzący. Wątpliwości, w ocenie Fundacji, dotyczyły również wzrost minimalnego tygodniowego wymiaru godzin zajęć w ścisłym powiązaniu z liczbą dzieci, gdyż liczba godzin rosnąca wraz z liczbą dzieci w grupie nie zapewnia automatycznie dobrej jakości ani prawidłowej realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Zdaniem Fundacji należałoby zastosować przedziały zarówno w odniesieniu do liczby godzin, jak i liczby dzieci tak, aby organ prowadzący, publiczny lub niepubliczny, mógł zastosować optymalne i adekwatne do swoich potrzeb rozwiązania.

Uwaga nie została uwzględniona, gdyż rozporządzenie określa jedynie minimalny wymiar godzin oraz maksymalną liczbę dzieci w grupach, natomiast organ prowadzący może ustalić większą liczbę godzin prowadzonych zajęć wg lokalnych potrzeb i uwarunkowań.

Fundacja ponadto negatywnie oceniła przepis dotyczący zwiększenia zakresu zadań nauczyciela, poprzez nałożenie na niego obowiązku bieżącej obserwacji pedagogicznej oraz przeprowadzenia w roku poprzedzającym rok szkolny, w którym możliwe jest rozpoczęcie przez dziecko nauki w szkole podstawowej diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole, jak również bieżącej współpracy ze specjalistami.

Uwagi nie uwzględniono. Nauczyciele zatrudnieni w innych formach wychowania przedszkolnego muszą, tak jak nauczyciele zatrudnieni w przedszkolach, wypełniać zadania wynikające z innych przepisów w zakresie edukacji przedszkolnej, m.in.

realizując podstawę programową wychowania przedszkolnego. Jest niedopuszczalne pozbawienie rodziców dzieci, realizujących roczne przygotowanie przedszkolne w innej formie wychowania przedszkolnego, prawa do otrzymania informacji o gotowości ich dziecka do podjęcia nauki w szkole.

Ponadto, Fundacja podniosła zarzut dotyczący zbyt wygórowanych wymagań co do warunków technicznych, sanitarno-higienicznych oraz p.poż., jakie muszą spełniać inne formy wychowania przedszkolnego.

W ocenie Ministra Edukacji Narodowej uwaga nie jest zasadna. Należy podnieść, że regulacje w tym zakresie były przedmiotem szczegółowych analiz i zostały uzgodnione z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz Ministrem Infrastruktury.

Wymagania określone w rozporządzeniu są obniżone w porównaniu z wymaganiami, jakie muszą spełniać tradycyjne przedszkola. Jednocześnie, konieczne jest zapewnienie pełnego bezpieczeństwa dzieci i pracowników. Wskazane wymogi sanitarno-lokalowe są możliwe do spełnienia w domach lub mieszkaniach prywatnych (np. wysokość pomieszczeń, powierzchnia, sanitariaty). Przepis ten nie ulega zmianie w stosunku do dotychczas obowiązującego.

Fundacja negatywnie oceniła także brak rozwiązań dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego oraz sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Negatywnie odniosła się także do zbyt ogólnych sformułowań w tekście rozporządzenia – np. § 5 pkt 11 lit. b: *zachowaniem właściwej jakości pracy wychowawczo-dydaktycznej*. Uwaga nie została uwzględniona.

Regulacje dotyczące awansu zawodowego przekraczałyby zakres upoważnienia ustawowego. Kwestie dotyczące nadzoru pedagogicznego uregulowane są w ustawie o systemie oświaty oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324).

Nie podziela się też uwagi dotyczącej zbyt ogólnego sformułowania w tekście rozporządzenia – § 5 pkt 11 lit. b: *zachowaniem właściwej jakości pracy wychowawczo-dydaktycznej*. Należy podkreślić, że w praktyce oświatowej powyższe pojęcie jest ogólnie znane i zdefiniowane.

Fundacja negatywnie oceniła też wymóg posiadania przez rodziców uczestniczących w zajęciach z dziećmi orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania prac w punkcie lub zespole przedszkolnym.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis ten jest wyrazem dbałości o zdrowie dzieci. Przepis w tym zakresie nie ulega zmianie w stosunku do dotychczas obowiązującego.

Forum Związków Zawodowych Branża Nauki, Oświaty i Kultury oraz Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata” Zarząd Krajowy przesłały wspólne uwagi dotyczące kwestii bezpieczeństwa dzieci oraz odpowiedzialności nauczyciela prowadzącego zajęcia z dziećmi przy udziale rodziców (prawnych opiekunów) jako sprawujących opiekę.

Uwaga w ocenie Ministra nie jest zasadna, gdyż to nauczyciel odpowiada za realizację zadań dydaktyczno-opiekuńczych i wychowawczych i on decyduje o zakresie opieki sprawowanej przez rodziców (prawnych opiekunów).

Wnoszący uwagi negatywnie odnieśli się do sprawy dotyczącej wprowadzenia w rozporządzeniu innych wymogów w zakresie zapewnienia warunków sanitarnych i bezpieczeństwa niż w tradycyjnych przedszkolach.

Uwag nie uznano za zasadne. Kwestie bezpieczeństwa dzieci (w zakresie warunków technicznych i sanitarnych) były przedmiotem analiz i uzgodnień pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz Ministrem Infrastruktury. Przepisy te były również odpowiedzią na postulaty zarówno partnerów społecznych, jak i organizacji zajmujących się wychowaniem przedszkolnym. Przepisy w tym zakresie nie ulegają zmianie w stosunku do dotychczas obowiązujących.

Opiniujący wskazują jednocześnie na konieczność wprowadzenia obowiązku opiniowania przez reprezentatywne związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, zakresu zadań nauczycieli prowadzących zajęcia we współdziałaniu z rodzicami (prawnymi opiekunami).

Uwagi nie uwzględniono, gdyż proponowane regulacje przekraczają zakres upoważnienia ustawowego.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiotowa regulacja poprawi spójność społeczną, przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, poprawi wskaźniki edukacyjne poprzez upowszechnienie wychowania przedszkolnego zarówno w środowisku wiejskim, jak i wielkomiejskim.